



FRYMBURSKÝ ZPRAVODAJ



Měsíčník městyse Frymburk | **KVĚTEN 2021** | ročník 34 | číslo 410

Z OBSAHU

Zprávy z radnice

strana 2

Veřejná sbírka na opravu kostela

strana 3

Lesy a boj s kůrovcem

strana 4

Zápis dětí do MŠ

strana 5

Svoz velkoobjemného a nebezpečného odpadu

strana 6

Závody v orientačním běhu

strana 6

Pomáhám sobě, pomáhám tobě

strana 8–9

Poslední dny 2. světové války ve Frymburku

strana 11

Slavní „Frymburčané“ – Adalbert Stifter a Fanny Greiplová

strana 12



FRYMBURSKÝ ZPRAVODAJ – periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává:

Úřad městyse Frymburk 1x za měsíc.

Počet výtisků 690.

Reg. číslo: MK ČR E 11575

Řídí redakční rada:

O. Řezáč, Mgr. R. Bravenec.

Zodpovědná redaktorka:

N. Vrátilová, tel. 380 735 114.

Příspěvky lze zasílat nejpozději

do 25. v měsíci

na zpravodaj@frymburk.info.

Redakce si vyhrazuje právo krácení

a neuveřejnění příspěvků

z důvodu naplnění kapacity.

Grafické zpracování a tisk:

Tiskárna Černý s.r.o. Černá v Pošumaví



ZPRÁVY Z RADNICE

Přístavba „Pečovateláku“ č.p. 86

Zastupitelstvo městyse Frymburk na svém zasedání dne 26. 4. 2021 projednalo a schválilo žádost podanou ministerstvu financí o dotaci na přístavbu domu č.p. 86. To je náš „Důchodák“.

Tuto přístavbu se zavázaly realizovat všechny politické subjekty, které usilovaly o hlasy voličů v tomto volebním období. Je nutné zdůraznit, že se jedná pouze o žádost. Ale tato žádost, aby mohla být kompletní a reálně poskytovatelem grantu posouzena, musí mít své náležitosti. Jedná se o soubor dokumentů čítající nějakých 50 stran textů mimo projektovou dokumentaci. Zastupitelé v této věci museli přijmout celkem pět usnesení. Jedná se o částku téměř 10 milionů Kč, kterou bychom mohli získat. Ale se šibeničním termínem prostavět tyto prostředky do konce letošního roku. Tedy podmínky vůbec nelehké, ale ne nerealizovatelné. Nechci Vás zatěžovat detaily, ale přirozeně jsem připraven kdykoli, komukoli poskytnout více informací. Důležité je, že zastupitelé tento projekt stále podporují, což prokázali svým jednotným hlasováním.

Výstavba rodinných domů na Blatenské

Městys Frymburk připravuje, jak jste již byli informováni, závěrečnou etapu výstavby rodinných domů pro trvalé bydlení v oblasti, které říkáme Blatenská. Tato poslední etapa bude obnášet nabídku jedenácti stavebních pozemků z celkových 41 parcel, které byly podstatou u tohoto developerského projektu realizovaného v režii samotného městyse Frymburk. Cílem tohoto projektu bylo nabídnout stavební pozemky k trvalému bydlení, a tím stabilizovat obyvatele našeho městečka. Takové projekty se realizovaly i v minulosti, jen za jiných podmínek. Podmínky mám na mysli hlavně finanční náročnost k získání pozemků, tedy cena. Cenu má městys danou znaleckým posudkem. Bohužel, nebo bohudík, neumím říct přesně, ceny nemovitostí v naší oblasti jdou prudce nahoru. Není měsíc, aby nedocházelo ke znatelnému posunu cen směrem nahoru. Na druhou stranu je třeba takový projekt vnímat i z ekonomického hlediska. To je to, že musí městysi generovat nějaký přiměřený zisk. Koneckonců, toto je řešeno i zákonnou normou. Výše uvedených jedenáct parcel bude projednáno a uvolněno k prodeji tzv. vyhlášením záměru prodat v některém z příštích jednání zastupitelstva městyse. Tímto příspěvkem jsem chtěl upozornit, že to budou poslední stavební pozemky v této lokalitě (mimo tržně prodávaných a nabízených realitkami) k účelu výstavby rodinného domu k trvalému bydlení.

Hospodaření v obecních lesích za rok 2020

Zpráva o hospodaření v obecních lesích za rok 2020 byla též předmětem dubnového jednání zastupitelstva, kdy zastupitelé obdrželi detailní rozpis činnosti v obecních lesích a i příslušnou finanční bilanci. Jenom pro Vaši informaci chci sdělit, že jsme těžbu dřeva soustředili pouze na likvidaci kůrovcových stromů. Vzhledem ke skutečnosti, že cena dřeva nebyla (což už dnes neplatí) příhodná. Zaměřili jsme se na ochranu lesa proti hmyzím škůdcům, ochranu proti zvěři, zalesňování a i ruční úklid klestu. Snažíme se držet naše lesy v dobré kondici a jsme připraveni reagovat na nabídku trhu i rozumnou těžbou porostů stáří nad 100 let. Zprávu nám zpracoval a výkon odborného lesního hospodáře dělal v roce 2020 Ing. Jiří Hejda.

Oto Řezáč starosta městyse

ZACHRAŇME KOSTEL

Veřejná sbírka na opravu kostela sv. Bartoloměje ve Frymburku

Městys Frymburk na základě osvědčení vydaného Krajským úřadem Jihočeského kraje vyhlašuje veřejnou sbírku na opravu farního kostela sv. Bartoloměje ve Frymburku (oprava krovu a střešní krytiny).

Kostel sv. Bartoloměje je dominantní sakrální stavbou ve spodní části frymburského náměstí. První zmínka

o kostelu je už v roce 1277. Kostel je význačný bohatou architekturou a krásně zdobeným interiérem. Bohužel nic není na věky a zub času se podepsal i na střeše našeho kostela.

Příspěvky na opravu našeho kostela je možné poukázat od 1. 5. 2021 do 31. 12. 2021 na transparentní účet č. 123-3884820277/0100 založený

u Komerční banky, a. s., jehož transakce si můžete prohlédnout na internetových stránkách Komerční banky, a. s., <https://www.kb.cz/cs/transparentni-ucty/123-3884820277>

Děkujeme.

Oto Řezáč
starosta městyse Frymburk



KNIHOVNA MĚSTYSE FRYMBURK

je opět otevřena každé úterý a čtvrtek od 15,15 do 17,00 hodin.

I během zavírání a přivírání knihovny i okének jsme nakupovaly nové knihy – i z fondu, který tvoří Vaše dobrovolné příspěvky. Moc děkujeme. Výběr a nabídka knih určitě osloví každého, kdo čte knihy rád. Vybrat je možné z jakékoli oblasti od románů po cestopisy.

Obracíme se na Vás, milí čtenáři, s velkou prosbou. V květnu proběhne v knihovně celková revize knih a my bychom potřebovaly vrátit knihy, které jsou půjčené před dávnými časy (rok 2011–2017). Jedná se hlavně o knihy z fondu knihovny v Českém Krumlově, která je nyní vyžaduje. Máme v knihovně výpůjční lístek „pohřešované“ knihy, takže se prosím podívejte (i Vy děti), zda u Vás neleží dlouho zapomenutá kniha (i dětská) s razítkem knihovny v Českém Krumlově. V případě nejistoty se můžete přijít do knihovny zeptat, rády Vám pomůžeme a zjistíme, o kterou knihu se jedná.

Děkujeme Vám za vrácení knih a zveme Vás na návštěvu do naší knihovny.

Knihovnice Míla Baldová a Štěpánka Rillichová



V měsíci květnu bude pracovnice ÚM přítomna v sobotu 22. 5. 2021 od 8 do 12 hodin.



Komerční banka, a. s., pobočka Vyšší Brod

Pracovnice KB Vám bude k dispozici ve dnech:

5. 5. a 19. 5. 2021 od 10.00 do 12.00 hodin

Tel: +420 955 581 440, +420 602 640 586, Fax: +420 955 581 449, Infolinka 800 521 521

Lesy městyse Frymburk a Lesy Posudov vyzývají veřejnost

Vážení občané, touto cestou si Vás dovoluji vyzvat k součinnosti při hledání stromů napadených lýkožroutem smrkovým. Včasné nalezení napadených stromů a jejich okamžité odstranění z lesa pomůže nám lesníkům v boji proti kůrovci.

Lýkožrout smrkový (*Ips typographus*)

Lýkožrout smrkový je typický škůdce, který napadá čerstvě vytěžené smrkové dříví, polomy a oslabené stojící stromy, při přemnožení napadá ale i zdravé smrky. Nejčastěji se vyskytuje ve smrkových porostech nad 60 let, a to především na osluněných porostních stěnách (Obr. 1). Uvnitř porostů se vyskytuje při přemnožení.

Lýkožrout smrkový má v našich podmínkách nejčastěji dvě generace do roka. Jarní rojení začíná obvykle na přelomu dubna a května. Letní rojení probíhá zhruba od poloviny června do počátku srpna. Jako první nalétávají na strom samečci a hlodají do kůry stromů snubní komůrku, ve které dochází k páření s jednou až třemi samičkami. Po spáření hlodá každá samička svou matečnou chodbu dlouhou 6–12 cm a přibližně 3 mm širokou. Do zářezů po stranách chodby klade vajíčka, z nich se líhnou larvy, které hlodají larvální chodby, na jejichž konci se kuklí. Žírem brouků i larev vzniká obrazec v kůře, tzv. požerek (Obr. 2). Vylíhlí brouci jsou zpočátku bílí a postupně žloutnou a dále tmavnou a pohlavně dozrávají (Obr. 3). Lýkožrout smrkový může zimovat jako larva, kukla nebo dospělec. Část jedinců zimuje v hrabance a část pod kůrou.



Jak poznat napadené stromy?

Napadené stromy **v místě závrtu smolí**. Je-li nálet úspěšný, objevují se na kůře a kořenových náběžích stojících stromů **drtinky připomínající rozsypaný lógr od kafe** (Obr. 4). **Jehličí napadených stromů světlá, rezne** a postupně opadá (Obr. 1), následuje i opadávání kůry.

Co dělat v případě nalezení napadených stromů?

Kontaktujte správce lesního majetku, příp. vlastníka (lze zjistit na www.ikatastr.cz) a sdělte mu, kde se ohnisko napadení nachází (vhodné jsou například souřadnice GPS nebo vyznačený bod v mapě).

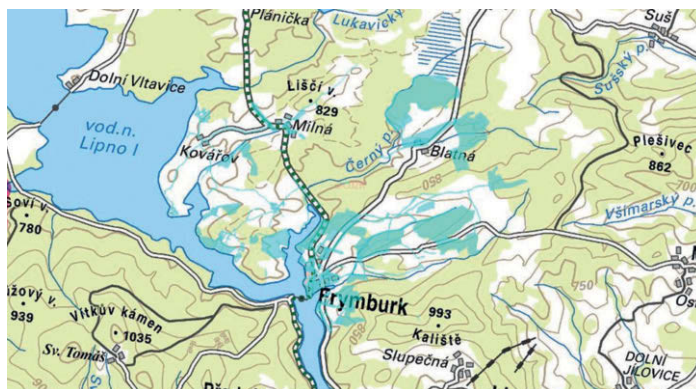
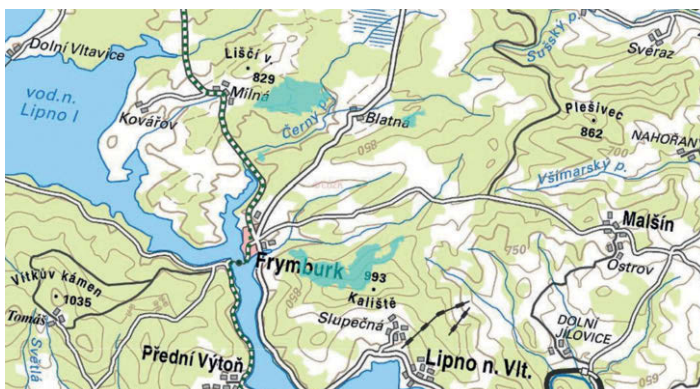
Kontakty:

Lesy městyse Frymburk – Milan Janáček, +420 724 383 678 nebo +420 702 051 563, technik@frymburk.info
katastrální území Frymburk, LV 10001 (Obr. 5)

Lesy Posudov – Ing. Magdalena Pellarová, +420 778 070 611, info@lesyposudov.cz, katastrální území Frymburk,
LV 1539 a k. ú. Lipno nad Vltavou, LV 612 (Obr. 6)

Za spolupráci děkují Lesy městyse Frymburk a Lesy Posudov.

Autor Ing. Magdalena Pellarová



ZÁPIS DĚTÍ

DO MATEŘSKÉ ŠKOLY FRYMBURK

NA ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

V souvislosti s mimořádnou situací proběhne zápis dětí do MŠ bezkontaktně.

Způsoby podání žádosti: do datové schránky školy nebo poštou nebo vhozením vyplněné žádosti do schránky u vstupu do MŠ

od 3. 5. do 12. 5. 2021

MŠ PŘIJÍMÁ DĚTI OD 3 LET

POTŘEBNÉ DOKUMENTY: ŽÁDOST + formulář GDPR - , KOPIE RODNÉHO LISTU DÍTĚTE, EVIDENČNÍ LIST - s potvrzením lékaře

Potřebné dokumenty naleznete na webových stránkách školy nebo je možné vyzvednout si je osobně v MŠ v dopoledních hodinách (7⁰⁰ - 12⁰⁰) po předchozí telefonické domluvě - tel. 724 630 982



Městys Frymburk pronajme

- bytovou jednotku 1+1 v č.p. 137 ve Frymburku (4. patro, kuchyň 5 m², pokoj 26 m², předsíň, koupelna, WC. Vytápění centrální (plynová kotelna v domě), nájem cca 3 750,- Kč/měsíc + služby cca 3 000,- Kč/měsíc.
- bytovou jednotku 1+1 v č.p. 139 ve Frymburku (4. patro, kuchyň 7 m², pokoj 19 m², předsíň, koupelna, WC. Vytápění centrální (plynová kotelna v domě), nájem cca 3 400,- Kč/měsíc + služby cca 2 500,- Kč/měsíc.

Žádosti zasílejte nejpozději do 28. 05. 2021.

Formulář žádosti k vyzvednutí u p. Badánové nebo na stránkách Městysse Frymburk.



MĚSTYS FRYMBURK

Náměstí 78, 382 79 Frymburk

www.frymburk.info

SBĚR SLOŽEK NEBEZPEČNÉHO ODPADU A OBJEMNÉHO ODPADU

Ve dnech 17. – 22. 5. 2021 (otevírací doba pondělí-pátek 13:00 – 17:00 hodin, sobota 09:00 – 14:00 hodin) proběhne v areálu Technických služeb městyse Frymburk sběr následujících složek komunálního odpadu:

- nebezpečný odpad – pouze v řádně uzavřených nádobách nebo obalech,
- objemný odpad – odpad, který vzhledem ke svým rozměrům nemůže být umístěn do sběrných nádob (např. koberce, matrace, nábytek ...),
- elektrozařízení – použité domácí spotřebiče a jiná elektronická zařízení.

VÍKEND ORIENTAČNÍHO BĚHU VE FRYMBURKU



Českobudějovický oddíl orientačního běhu chystá o víkendu 22. až 23. května 2021 ve Frymburku dvě akce: v sobotu městský sprint a v neděli krátkou lesní trať na Martě. Na oba dny jsou připraveny i jednodušší tratě, které mohou využít nezkušení jednotlivci či rodinné skupinky. Pro lesní závod bude trať pro začátečníky fáborkovaná.

Sobotní akce má zázemí v Bistru U Hastrmana, v neděli na Ranči U Tří Anč. Oba dny se začne závodit od 11 hodin, prezentace bude od 9:30. Bližší informace je možno získat na stránkách pořadatele www.tjobcb.cz.

Pořádání obou akcí bude podřízeno aktuálním protiepidemickým opatřením. Abychom zaručili jejich dodržení, je nut-

né se na akci hlásit předem e-mailem na adresu vlhej@seznam.cz.

V průběhu závodu budou v prostoru akce umístěny přenosné stojany s krabičkou pro označení průchodu závodníka, prosíme, neničte je ani je nepřemísťujte. Ihned po skončení akce bude vše sklizeno.

Těšíme se na Vaši účast.



Sobotní závod bude podpořen z prostředků Jihočeského kraje a nedělní je spolufinancován statutárním městem České Budějovice.

MÁJOVÉ KOLO 2021

Kvůli aktuálním vládním opatřením a zákazům je Májové kolo bohužel zrušeno.
Případný náhradní termín bude včas oznámen.

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Pálení čarodějnic, neboli filipojakubská noc, je lidový zvyk spojený pálením ohňů, který se odehrává v noci ze 30. dubna na 1. května. Tento zvyk není zmiňován v žádných staročeských pramenech. Již v polovině 19. století byl však zakazován jako pověřená praktika. Stejně tak nemohl probíhat během druhé světové války, kdy bylo zakázáno pálit venkovní ohně. Problematický byl i pro komunistický režim, během kterého existovala snaha filipojakubské ohně přejmenovat na „vatry míru“. Na mnohých místech Česka tak pálení čarodějnic zaniklo.

Dalším typickým zvykem bylo metání zapálených košťat do vzduchu a nošení jejich ohořelých částech domů pro ochranu. Kromě toho se v souvislosti s nadcházejícím prvním májem stavěla májka, uklízelo hospodářství a chlévy a do oken se za účelem ochrany umísťovaly větvičky.

Podoba pálení čarodějnic na počátku 21. století si zachovala řadu rysů pocházejících z minulosti, zároveň však došlo k řadě změn. Odlišná je především funkce, původní sociální, ochranný a náboženský význam byl nahrazen funkcí zábavnou a společenskou. Pálení čarodějnic probíhá jak v rámci rodiny, sousedů či přátel, tak jako organizovaná akce. Především městské a organizované akce někdy mívají charakter jakéhosi „čarodějnického karnevalu“. Existují i komerční akce svázané s tímto zvykem jako brněnský Čarodějáles nebo freetekno festival Czarotek. Příkladem proměny zvyku může být přežívající ústřední role ohně, který je však v některých případech upozaďován a hlavní dění probíhá stranou od něj. Oheň také ztratil svou magickou funkci zajišťující ochranu a prosperitu. Také již není nutným zvykem oheň zapalovat na kopci. Dále zanikl i zvyk házení zapálených košťat do vzduchu. Zvyk upalovat figurínu čarodějnice však přetrval či byl znovu vynalezen.

O podobě této události na počátku 20. století píše James Frazer:

„V Čechách v předvečer prvního máje zapalují mladí lidé ohně na kopcích a na vršcích, na rozcestích a na pastvinách a tančí kolem nich. Přeskakují žhnoucí oharky nebo dokonce skáčou přes plameny. Obřad se nazývá

„pálení čarodějnic“. Na některých místech bývá zvykem na hranici upalovat loutku představující čarodějnici.

Musíme si připomenout, že první máj je proslulá Valpuržina noc a všude v povětří je plno neviditelných čarodějnic na pekelných pochůzkách.“

zdroj: web - wikipedia

POMÁHÁM SOBĚ, POMÁHÁM TOBĚ

Vychod', vyběhej, daruj 500 hodin osobní asistence.

Od května do listopadu 2021 se každý může zapojit do podpory Osobní asistence, která pomáhá v regionu Českokrumlovsko a Kaplicka seniorům i dětem a dospělým s postižením. Ale s názvem „Pomáhám sobě, pomáhám tobě“ organizuje nezisková organizace ICOS, která Osobní asistenci zajišťuje již od roku 2008. Smyslem akce je hýbat se a tím udělat něco pro své zdraví i pro druhé. Pohyb je základní prevence proti civilizačním nemocem.

„Naše osobní asistence pomáhá těm z nás, kteří potřebují pomoc druhých. Asistenci podporuje finančně stát, kraj, města i nejrůznější dárci. Každý rok zajistíme desítkám seniorů i dětem se zdravotním postižením kolem devíti tisíc hodin péče. Potřeba této péče je však stále větší, v období pandemie se ještě prohloubila. Letos proto chceme zajistit navíc alespoň 500 hodin asistence. To ale nepůjde bez podpory řady dárců i dalších lidí, kterým není lhostejné jejich okolí“, vysvětluje Tomáš Zunt, ředitel ICOS Český Krumlov.

Každý měsíc nové trasy, cílová destinace, soutěže o zajímavé ceny

Možností, jak se člověk může zapojit, je více. Tím hlavním je ale pohyb.



Můžete využít nabídku atraktivních tras, které od května připravujeme a v cílové destinaci se občerstvit. 20% procent z útraty daruje hostinec na podporu Osobní asistence.

Každý měsíc připravíme nové místo a k tomu turistické i cyklistické trasy, zároveň varianty lehčí i náročnější. Každý, kdo se chce zapojit a vhodí kartičku v hostinci, bude automaticky zařazen do slosování o ceny. Čím vícrát se tedy člověk zapojí, tedy podpoří Osobní asistenci, tím větší má šanci na výhru. Lehčí trasu pro rodiny s dětmi vždy zároveň pro účastníky zatriaktivníme a zpříjemníme. Hned na první stezce budou děti hledat poklad. Květen je ideální na procházky po prázdném centru a zároveň po nejbližším okolí přírody. Lehčí i náročnější trasa vede přes Křížový vrch, cílová restaurace je Egon café v Široké ulici. „My, kdo máme to štěstí, že můžeme podnikat a dělat to, co nás baví, bychom se měli podělit s těmi, kdo takové štěstí nemají. A to jsou právě klienti Osobní asis-

tence,“ upřesňuje Ondřej Hájek, majitel restaurace Egon café, o zapojení se do této akce. Týden před novým měsícem slavnostně odkryjeme další místo.

Celá akce vyvrcholí tradiční dobročinnou společensko-sportovní událostí Krumlovská 11 v listopadu 2021, kde výtežek celé akce poputuje také na podporu Osobní asistence. „Víme, že kolem nás je spousta lidí, kteří chtějí pomáhat druhým. A pomáhat pohybem s námi je navíc skvělé v tom, že pomáháme jednoduše sobě, ale i druhým ve svém okolí. Věříme, že do akce se zapojí co nejvíc z nás. Každá aktivní účast pomůže některému ze seniorů či dítěti s postižením ve vašem okolí,“ dodává Tomáš Zunt.

Více informací na našich webových stránkách www.icos.krumlov.cz a facebooku ICOS Český Krumlov, kde budeme informovat o soutěžích, trasách na další měsíc a novinkách.

Těšíme se na Vás! A jestliže se nechcete nebo nemůžete aktivně zapojit pohybem, můžete Osobní asistenci podpořit jednoduše jinak, třeba i od stolu.

Více na webu


www.PomahamSobePomahamTobe.cz



POMÁHÁM SOBĚ, POMÁHÁM TOBĚ

Vyběhej, vychoď, daruj 500 hodin osobní asistence

KVĚTEN – LISTOPAD 2021

 Každý měsíc nové trasy, na kterých se odměň ve vybrané restauraci. 20 % z tvoji útraty půjde na osobní asistenci.

★ Soutěže o zajímavé ceny.



← Více informací

www.PomahamSobePomahamTobe.cz



iCOS
Pomáháme tam, kde je potřeba


ČESKÝ KRUMLOV

Akce se koná pod záštitou starosty města
Český Krumlov Mgr. Dalibora Cardy.



Restaurace
U Kuchařů,
Kráseřin

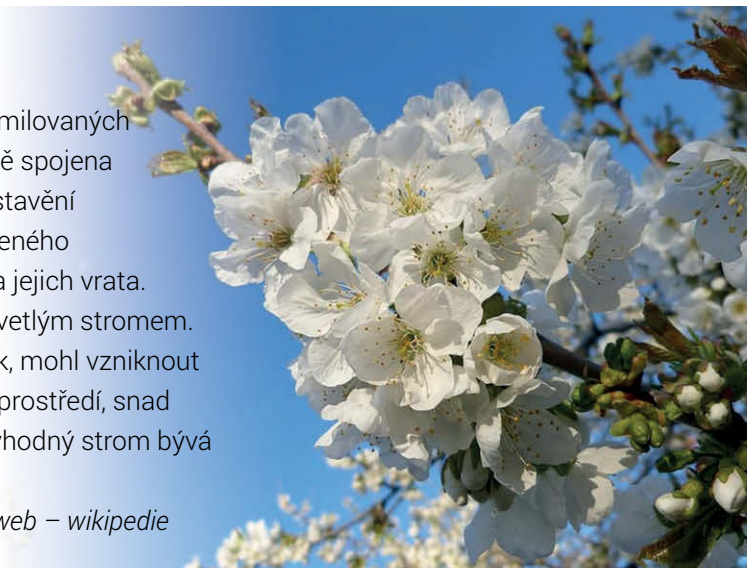


PRVNÍ MÁJ

V Česku je První máj tradičně chápán jako svátek zamilovaných a celý květen jako měsíc lásky. S tímto pojetím je tradičně spojena především noc předcházející prvnímu květnu zahrnující stavění a hlídání máje, vylévání cestiček z hašeného vápna smíšeného s vodou mezi domy milenců a malování vápnem srdcí na jejich vrata.

Na První máj se také líbají zamilované páry pod rozkvetlým stromem. Podle etnografky Kláry Posekané se nejedná o starý zvyk, mohl vzniknout okolo počátku 20. století a pravděpodobně v městském prostředí, snad v souvislosti s Karlem Hynkem Máchou a Petřínem. Za vhodný strom bývá nejčastěji považována třešeň, višně, jablonoň či bříza.

zdroj: web – wikipedie



inzerce



JARNÍ VÝPRODEJ

Začínáme v dubnu!



ČISTÉ TEPLLO PRO VÁS DOMOV
EKOPALIVO

**NYNÍ NEJLEVNĚJŠÍ
Z CELÉHO ROKU**

Prodejna: Briketárna Větrní u Č.K.
Mobil: +420 734 768 420
E-mail: prodejnavetrni@ekopalivo.cz

Prodejna: Č. Budějovice, Na Dl. Louce
Mobil: + 420 777 917 714
E-mail: prodejnacb@ekopalivo.cz



- **EKOBRIKETY** - několik druhů
- **PELETY** - několik druhů
- *Nejlevnější, čerstvá*
- **MULCOVACÍ KÚRA**

DOPRAVÍME AŽ K VÁM DOMŮ!

www.ekopalivo.cz



HOSPŮDKA FRYMBURK a RESTAURACE POHODA

přijmeme brigádníky na letní sezónu

Kuchař/ka – i dlouhodobě na hlavní pracovní poměr nebo brigádě, praxe podmínkou, nástup možný již v červnu

Pomocný kuchař/ka – vhodné i pro studenty, praxe není nutná

Pomocná síla – vhodné i pro studenty, praxe není nutná

Číšník/servírka – vhodné i pro studenty, praxe není nutná

Obsluha zmrzlinového stánku – vhodné i pro studenty, praxe není nutná, nástup možný již v červnu

Bližší informace:

Karel Kalvoda

tel.: 724 027 077 | e-mail: karel.kalvoda@seznam.cz

• FRYMBURK •
POHODA
PENZION & RESTAURACE

JEZERNÍ PENZION, Hůrka 52, 382 26 Horní Planá, přijme zaměstnance / brigádníky na pozice:
servírka/číšník, kuchař/kuchařka, pokojská/pom. síla, údržbář

Kontakt: mob. 601 386 929, 602 159 506

DEN VÍTĚZSTVÍ

Den vítězství je označení pro různé významné svátky oslavující vítězství v důležitých bitvách či celé válce. V evropském prostředí se jedná především o konec druhé světové války, který připadá na 8. května, ale některé země uznávají 9. květen.

Konec druhé světové války v Evropě: 5. květen – den osvobození v Dánsku a Nizozemsku, 8. květen je slaven jako Den vítězství v Česku, v roce 1990 byl přesunut na návrh Miloše Zemana z 9. května. Tento den také slaví ve Francii, Norsku, Slovensku a zemích Společenství národů.

Normanské ostrovy byly osvobozeny 9., 10. a 16. května. V Polsku byl Den vítězství přesunut z 9. na 8. května v roce 2015, od té doby již není státním svátkem, ale jen významným dnem. V Rusku, Kazachstánu, Bělorusku, na Ukrajině a v dalších zemích bývalého Sovětského svazu je Den vítězství 9. května. Kromě nich je tento den slaven také v Bosně a Hercegovině a Srbsku.

zdroj: web – wikipedie



Poslední dny 2. světové války ve Frymburku

Kapitulace ve Frymburku

Když se začátkem května 1945 přiblížila fronta k Frymburku téměř na dostřel, tu přijel okresní vedoucí NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana) se zprávou, že Frymburk bude bráněn do „posledního dechu“. Tehdy to byly frymburské ženy, které řekly nahlas, že „Frymburk si nepřeje, aby obec byla bráněna“. Byl to zřejmě rozum, který je k této větě dohnal. Přesto zejména frymburský most byl obsazen německou armádou. Dle slovosledu lze usoudit, že to vše se stalo v sobotu 5. května 1945.

O neděli šestého května 1945 máme téměř reportážní záznam. „V půl desáté dopoledne bylo nám řečeno, abychom šli do sklepů, že od Přední Výtoně přijíždějí tanky. Ale jen málo lidí šlo do sklepů a všichni se ptali, zda budou uzávěry uzavřeny. Jeden nadporučík a jeden poručík stáli připraveni bránit most. Jeden kulomet střílel tanky, mohl být umístěn venku u Sviňského rypáku na levém břehu Vltavy. Američané jeli také se samohybnými děly po silnici k prvním domům. Lidé, kteří šli z Dětského domova se museli vrhnout na zem. Jeden muž byl zraněn. Dvě ně-

mecká auta přijela po mostě a vzala s sebou z mostu důstojníka. Odjeli směrem k Malšínu. Byly vylomeny dveře do věže a směrem k Výtoni byl vyvěšen bílý prapor, kulomet utichl. Americká pěchota šla přes pole před prvním tankem. Velitel Volkssturmu (německá lidová domobrana), místní vedoucí NSDAP a starosta (Josef Danko) nesli vstříc přes most bílý prapor. Američané prozkoumali most, pokud jde o jeho nosnost. Jeden tank jel opatrně přes most, ale probořil se před prvním pilířem. Leží ještě dnes na břehu. Bílý prapor na kostelní věži byl stažen a zástupci Američanů vešli nyní do obce.“

Prvosledová americká armáda

Americká armáda, která šestého května 1945 přišla do Frymburku, byly prvosledové „frontové jednotky“ třetí americké armády generála G. S. Pattona a příslušeli k 26. pěší divizi, které velel generálmajor W. S. Paul. Většina amerických vojáků jen projela Frymburkem a večer osvobodila Ostrov u Malšína. Tanky zůstaly před frymburským mostem ve Frýdově. Ve farním kostele sv. Bartoloměje ve Frymburku sloužil 6. května 1945 německý farář Petr

Dolzer „pro katolíky americké armády v kostele mši svatou se svatým přijímáním“. Večer byl vyhlášen zákaz vycházení německého obyvatelstva a zastaven provoz frymburské pošty. Jednotka se ubytovala v „civilních domech“ na náměstí a 8. května 1945 byla sloužena první poválečná mše svatá pro frymburské Němce.

Pravděpodobně v této jednotce americké armády ve Frymburku byl Richmond Crawford, který vzpomínal: „O půlnoci ze 7. na 8. května 1945 skončila válka a já v tu dobu měl za úkol hlídat most přes řeku v nějaké vesničce. Už nevím, jestli to byl Frymburk nebo Horní Planá.“

Ve Frymburku tedy dále starostoval Josef Danko a „školáci a větší děvčata vidím jezdit na koních s americkými vojáky.“ Nejen tuto větu zaznamenal po 6. květnu 1945 německý kronikář Frymburku. Mimo jiné i napsal: „Jeden četník vzal poboční zbraň a hodil ji na ulici. To může vítězi zajistě poskytnout, přesto moje srdce krvácelo ... Vidím, jak jsou páleny prapory s hákovým křížem...“

zdroj: František Schusser
– Frymburk v toku věků

Slavní „Frymburčané“

Adalbert Stifter a Fanny Greiplová

„PIRLINGU, ty milé městečko, jak jsem tě měl vždy rád! Ale kdo by si byl kdy pomyslel, že se mi staneš tak drahý! Jak se rozraduje mé srdce, kdykoliv vzpomene na tvou krásu: jak půvabně ležíš ve své samotě na sametově zeleném vrchu a tvé bílé domy shlížejí dolů k řece, svlažující své břehy a pospíchající pod tvým dřevěným mostem, na kterém stojí červená věžička s obrazem svatého Jana – buď mi ode dneška požehnán a pozdraven na věky věkův!“ Tak vzpomíná básník Šumavy Adalbert Stifter v jinotaji na Frymburk v knize Z kroniky našeho rodu. Jak by ne – vždyť Frymburk bylo místo jeho celoživotní nenaplněné lásky k Fanny Greiplové.

Narodila se jako jedna ze čtyř dcer bohatého obchodníka 28. července 1808 ve Frymburku. Asi by se o ní nemluvalo, kdyby její bratr Mathias o prázdninách 1828 nepozval svého kamaráda a studentského přítele Adalberta Stiftera, pozdějšího „básníka Šumavy“, k nim do domu na náměstí. Byl to výstavní měšťanský dům čp. 74.

Koncem století 18. a ve století 19. zapustilo ve Frymburku kořeny plátenictví. Na tkalcovské výrobky se soustředila zejména firma rodiny Greiplů, která obchodovala s plátnem a expedovala výrobky zdejších malovýrobců do všech koutů rakousko-uherské monarchie a přes přístav Terst dokonce i do zámoří.

Až do velkého požáru, který zachvátil Frymburk 7. srpna 1856, byl Greiplův dům jedním z nejvýstavnějších v obci i v širokém okolí. Jeho barokní štít se vysoko vypínal nad ostatní domy a ukazoval, že v něm bydlí bohatý obchodník.

Z oken pokoje, kde v roce 1828 trávil prázdniny třináctiletý Adalbert, byl krásný výhled na pohoří Svatého Tomáše se zříceninou Vítkova Hrádku. Student Adalbert tehdy nevěděl, zda bude malířem nebo přírodovědcem. Zaujala jej však černoooká dvacetiletá sestra přítele Mathiase Fanny, k níž vzplanul bezvýhrad-

nou, prudkou a horoucí láskou. Fannině matce Terezii neušlo toto vzplanutí, ale ani to, že nemajetný student, jež se jí zdál i povahově rozkolísaný, neví, zda má studovat práva, která by mu zajistila poměrný blahobyt, nebo umění, jež ho lákalo svou volností. O frymburských prázdninách 1828 napsal později již známý básník: „Já oněch dnů do věčnosti nezapomenu, byly nejkrásnější z celé mé studentské doby.“

Z pobytu o prázdninách o rok později se zachoval jeho obraz „Frymburk a zřícenina Vítkova Kamene.“ Byl malován z míst kousek nad tehdejší kovárnou. Dnes toto místo najdeme při vstupu z louky na lesní pěšinu v lokalitě zvané Petrášovina – dnešní parcelní číslo 3070.

Z borového hájku u ohrady pastviny se tyčí nejen kostel sv. Bartoloměje (ještě s původní cibulovitou věží) a zřícenina Vítkova Hrádku, ale i barokní štít výstavného domu Greiplových, tedy dům jeho lásky Fanny. Naposledy ji básník spatřil při svatbě svého frymburského kamaráda Schifflera s Marií Blechingerovou, která byla přítelkyní Fanny. Povšiml si Fančinných slz a domníval se, že by mohl znovu získat její lásku. Napsal jí dopis, který však zůstal bez odpovědi jako tři

předcházející. Sen mladé lásky byl do sněn a Frymburk se přestěhoval jen do vzpomínek. Nikdy již nespátřil Adalbert Stifter svou „nevěstu ideí“, která se v jeho díle stala sestrou nesmrtelných básnických milenek.

O své poslední návštěvě Frymburku napsal Adalbert Stifter ve svém slavném Hvozdu: „Bod, odkud lze skoro tak daleko, jak je zde popsáno, přehlédnout pout této dcery lesa, je zřícenina rytířského hradu, jež z údolí vypadá jako oblačně modrá kostka, vznášející se nad nejvyšším okrajem širokého pásu lesa. Z oken Frymburku je jihozápadním směrem vidět zříceninu a jeho obyvatelé jí říkají Tomášův vrch nebo Tomášova věž nebo krátce Svatý Tomáš, a vypravují, že je to prastarý panský zámek, jež kdysi obývali krutí rytíři, pročež je nyní zakletý a nebude se moci po tisíc let rozpadnout, třebaže povětrí a slunce o to usilují.“

Tenhle příběh lásky básníka Šumavy Adalberta Stiftera a Fanny Greiplové dnes ve Frymburku připomíná již jen pomníček Adalberta Stiftera v parku na náměstí a náhrobní deska rodičů Fanny Greiplové na zdi kostela směrem k převozu.

zdroj: internet – webové stránky, archiv Frymburského muzea

